

อายุความตามกฎหมายการรับขนของทางทะเล: ผลของการขยาย
อายุความโดยถือว่าเป็นการไม่ยกอายุความเป็นข้อต่อสู้
PRESCRIPTION UNDER THE CARRIAGE OF GOODS BY SEA LAW:
WHEN TIME EXTENSION IS HELD AS NON-INVOCATION OF
PRESCRIPTION

จิตติพล สุทินศักดิ์
Jittipol Sutinsak

บทคัดย่อ

กฎหมายไทยวางหลักเกี่ยวกับอายุความไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าอายุความนั้นไม่อาจยื่นเข้าหรือขยายออกได้ แต่หลักการนี้มีความแตกต่างจากอายุความตามกฎหมายและแนวทางปฏิบัติระหว่างประเทศเกี่ยวกับการรับขนของทางทะเลซึ่งคู่กรณีตามสัญญารับขนของทางทะเลอาจให้ความยินยอมหรือตกลงให้ขยายอายุความได้ กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการรับขนของทางทะเล ได้แก่พระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 ยึดถือแนวทางตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าอายุความนั้นไม่อาจขยายออกไปได้ และกำหนดว่าฝ่ายที่ถูกเรียกร้องอาจให้ความยินยอมเป็นหนังสือลงลายมือชื่อตนว่าจะไม่ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้และความยินยอมเช่นนั้นให้มีผลใช้บังคับได้ แม้กฏหมายจะวางหลักไว้เช่นนี้ก็ตาม ในบางครั้งผู้ขนส่งทางทะเลอาจออกหนังสือระบุด่านยินยอมที่จะขยายอายุความให้แก่ฝ่ายที่มีสิทธิเรียกร้องซึ่งการออกหนังสือที่มีเนื้อความเช่นนี้ยังเป็นประเด็นที่โต้เถียงได้ว่าหนังสือขยายอายุความเป็นโมฆะเนื่องจากมีเนื้อความขัดต่อบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ ในปี พ.ศ. 2549 ศาลฎีกาได้วินิจฉัยประเด็นนี้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2888/2549 ว่าหนังสือขอขยายอายุความที่ออกโดยผู้ขนส่งนั้นให้มีผลใช้บังคับอย่างหนังสือยินยอมไม่ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ. 2534 ผลที่ตามมาก็คือคำวินิจฉัยของศาลฎีกาในคดีนี้อาจนำไปสู่หลักการใหม่ว่าหนังสือขอขยายอายุ

กรรมการผู้จัดการ บริษัท เจ พี แอนด์ ลี กัลลิ่งค์ จำกัด, LL. M. in International Legal Studies, Washington College of Law, the American University, U.S.A., LL.M. in Admiralty, School of Law, Tulane University, U.S.A. (ทุนรัฐบาลไทย). E-mail: jplegal.likn@gmail.com

ความมีผลเทียบเท่ากับหนังสือยินยอมไม่ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ บทความนี้จึงเป็นการนำเสนอมุมมองและความเห็นของผู้เขียนว่าหนังสือขอขยายอายุความนั้นเป็นนิติกรรมอื่นที่ไม่เหมือนกับหนังสือยินยอมไม่ยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้และคำวินิจฉัยของศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2888/2549 อาจไม่สามารถนำไปใช้แก่กรณีข้อเท็จจริงที่คล้ายกันได้ทุกกรณี

Keywords : อายุความ การรับขนของทางทะเล

ABSTRACT

A period of prescription in Thai law is prohibited by the Thai Civil and Commercial Code not to be reduced or extended. This concept is contrary to the limitation in case of international conventions and practice concerning carriage of goods by sea by which the parties to a contract of carriage of goods by sea may give their consent or agree to extend the time limit. With this concern, a Thai law, i.e. the Carriage of Goods by Sea Act B.E. 2534 (1991) follows the concept of unavailability of time-limit extension and provides that the person against whom a claim is made may give his consent in writing and bearing his signature to effect that no prescription shall be invoked against the claimant and that such written consent is enforceable. Even the Act states so, in some cases a sea carrier may issue a letter in which it grants time extension to a claimant and it is still arguable whether such letter is null and void because that its content is clearly against the provisions in the Thai Civil and Commercial Code. In 2006, the Supreme Court of Thailand has ruled in a judgment no. 2888/2549 that the time-extension letter issued by a carrier in this case is held as a letter not to invoke prescription against the claimant under the Thai Carriage of Goods by Sea Act and, as a result, an interpretation of letter in this case may lead to a new concept that a letter of time-limit extension is equivalent to a letter not to invoke prescription against the claimant. This article is written in order to propose the writer's views and opinions that a letter of time-limit extension is not the same as a letter not to invoke prescription against the claimant and that the Supreme Court's rule in the judgment no. 2888/2549 may not apply to every similar situation.

Keywords: Prescription, carriage of goods by sea